

**УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ
ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ (НА ПРИКЛАДІ
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКИЙ
ОЛІЙНОЖИРОВИЙ КОМБІНАТ»)**

Виконала ст. гр. МОф-15 мн

Безрученко І.В.

Науковий керівник:

к. е. н., доцент Єпіфанова І.Ю.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є розробка пропозицій щодо підвищення рентабельності ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат» в умовах економічної кризи.

Завданнями магістерської кваліфікаційної роботи є:

- визначити сутність рентабельності та її значення у діяльності підприємств харчової промисловості;
 - розглянути особливості управління рентабельністю в умовах економічної кризи;
 - навести методичні підходи до аналізу стану управління рентабельністю підприємства;
 - надати загальну характеристику ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
 - провести аналіз діяльності ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
 - дослідити рентабельність підприємства ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
 - проаналізувати стан управління рентабельністю на вітчизняних підприємствах харчової промисловості;
 - визначити шляхи підвищення рентабельності ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат».
-

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

- *набув подальшого розвитку категорійний апарат рентабельності, який згідно із авторським підходом передбачає трактування цього поняття як відносного показника рівня підприємства, що характеризує ефективність роботи підприємства у цілому, дохідність різних напрямів (С. 11);*
- *удосконалено концепцію оптимізації собівартості продукції (затрати – обсяг виробництва – прибуток), сутністю якої є методичний підхід до прискорення розвитку управління рентабельністю підприємства харчової промисловості, який охоплює всі основні аспекти його господарської діяльності та яка стане реальною основою підвищення його виробничої діяльності (С. 72);*
- *отримали подальшого розвитку пропозиції з удосконалення механізму управління рентабельністю підприємства в умовах економічної кризи на основі методу зниження витрат, що дозволить ефективно використовувати наявні ресурси та максимізувати прибуток (С. 79).*

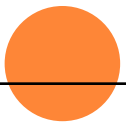
Об'єктом дослідження є процес управління рентабельністю ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат».

Предметом магістерської кваліфікаційної роботи є аналіз рентабельності підприємств харчової промисловості.

Підходи до визначення сутності рентабельності

<i>Науковець</i>	<i>Трактування</i>
Крамаренко Г.О. [2]	Рентабельність – це один із головних вартісних показників ефективності виробництва, який характеризує рівень віддачі активів і ступінь використання капіталу у процесі виробництва.
Бердар М.М. [3]	Рентабельність – це стан фірми, коли сума витрат на виробництво і реалізацію продукції покриває витрати на витрати на виробництво і реалізацію цієї продукції.
Гринчуцький В.І. [4]	Рентабельність – це прибутковість підприємства або підприємницької діяльності.
Горбонос Ф.В. [5]	Рентабельність – це відносний показник рівня підприємства, що характеризує ефективності роботи підприємства у цілому, дохідність різних напрямів діяльності.

Аналіз абсолютних показників фінансового стану

ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат», тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	Абс. зміна, 2013-2015 рр.	Абс. зміна, 2014-2015 рр.	Темп приросту, 2013-2015 рр., %	Темп приросту, 2014-2015 рр., %
1. Загальна вартість майна підприємства	895554	1506275	3067604	2172049,5	1561329	242,54	103,65
2. Власний капітал	422089	718085,5	1657859	1235769,5	939773	292,77	130,87
3. Залучений капітал	473465	788189,5	1409745	936280	621555,5	197,75	78,86
4. Оборотні активи	77737,5	154991,5	547827,5	470090	392836	604,71	253,46
5. Необоротні активи	817816,5	1351284	2519776	1701959,5	1168493	208,11	86,47
6. Чистий дохід	178219	285368	1764925	1586706	1479557	890,31	518,47
7. Собівартість реалізованої продукції	-143833	-180358	-1376600	-1232767	-1196242	857,08	663,26
8. Валовий прибуток	34386	105010	388325	353939	283315	1029,31	269,80
9. Фінансовий результат від операційної діяльності	10878	82683	323287	312409	240604	2871,93	291,00
10. Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	9751	2463	2664	-7087	201	-72,68	8,16
11. Чистий прибуток	2352	69	570	-1782	501	-75,77	726,09

Аналіз показників рентабельності видів діяльності ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат», %

Показник	2013 рік	2014 рік	2015 рік	Абсолютна зміна 2013-2015 рр.	Абсолютна зміна 2014-2015 рр.	Темп приросту 2013-2015 рр, %	Темп приросту 2014-2015 рр, %
Рентабельність операційної діяльності	6,02	37,55	21,96	15,94	-15,59	264,78	-41,52
Рентабельність звичайної діяльності	5,29	0,74	0,13	-5,16	-0,61	-97,54	-82,43
Рентабельність господарської діяльності	1,28	0,02	0,03	-1,25	0,01	-97,66	50
Коефіцієнт загальної рентабельності	19,29	36,8	22	2,71	-14,8	14,05	-40,22

Аналіз показників рентабельності, які характеризують ефективність використання ресурсів ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат», %

Показник	2013 рік	2014 рік	2015 рік	Абсолютна зміна 2013-2015 рр.	Абсолютна зміна 2014-2015 рр.	Темп приросту 2013-2015 рр, %	Темп приросту 2014-2015 рр, %
Коефіцієнт рентабельності активів	0,26	0,005	0,019	-0,241	0,014	-92,69	280
Рентабельність власного капіталу	0,56	0,01	0,03	-0,53	0,02	-94,643	200
Рентабельність залученого капіталу	0,5	0,01	0,04	-0,46	0,03	-92	300
Рентабельність витрат	23,91	58,22	28,21	4,3	-30,01	17,98	-51,55
Рентабельність продажу	1,32	0,02	0,03	-1,29	0,01	-97,73	50

Рентабельність виробництва окремої продукції на підприємствах харчової промисловості України за 2010-2015 роки

	Рентабельність основних видів харчової продукції, %										
Рік	зерно	насіння соняшнику	цукрові буряки (фабричні)	картопля	овочі відкритого ґрунту	м'ясо великої рогатої худоби	м'ясо свиней	м'ясо овець та кіз	м'ясо птиці	молоко	яйця
2010	12,0	54,5	-14,8	-12,5	-12,8	-57,9	-51,0	-57,0	-45,5	-36,6	-0,7
2011	64,8	52,2	6,1	14,0	-1,7	-42,3	-44,3	-46,4	-33,2	-6,0	10,6
2012	43,3	68,7	1,5	11,4	-0,8	-21,4	-7,2	-24,9	-1,7	-0,8	25,1
2013	19,3	77,9	-8,6	24,2	8,9	-40,5	-16,9	-26,7	-1,1	-13,8	14,6
2014	45,8	64,3	6,2	33,5	30,9	-44,3	-33,0	-37,8	11,0	9,9	18,5
2015	20,1	45,2	-0,8	-0,7	-5,0	-33,8	-14,4	-44,3	3,8	-0,4	15,2

Рентабельність підприємств харчової промисловості України за 2010-2015 роки

Рік	Рентабельність підприємств харчової промисловості, %		
	уся діяльність	рослинництво	тваринництво
2010	-22,1	8,0	-46,6
2011	9,0	30,8	-33,8
2012	5,0	35,8	-6,6
2013	-1,9	22,3	-19,8
2014	-0,03	41,7	-18,8
2015	12,6	20,3	-11,3

Напрями підвищення рентабельності ПАТ “Вінницький олійножировий комбінат”

1. Технічні шляхи зниження витрат операційної діяльності:

- 1) створення нової і підвищення якості продукції, що випускається;
- 2) раціоналізація виробництва;
- 3) механізація, автоматизація, комп'ютеризація виробництва.

2. Організаційні шляхи зниження витрат операційної діяльності:

- 1) вдосконалення організації виробництва праці та управління;
- 2) стандартизація та сертифікація продукції;
- 3) реінжиніринг бізнесу.

3. Економічні шляхи зниження витрат операційної діяльності:

- 1) вартісний підхід до управління;
- 2) економічне стимулювання персоналу;
- 3) збільшення обсягу виробництва;
- 4) фінансування інвестицій.

**Зміна чистого доходу ПАТ «Вінницький
олійножировий комбінат» при впровадженні
запропонованих заходів, тис. грн.**

Показник	2015р.	2017р.	Абсолютна зміна, тис. грн.
Створення нової продукції	1764925	2029664	264738,75
Вдосконалення організації управління	1764925	1853171	88246,25
Стандартизація і сертифікація	1764925	1941418	176492,5
Економічне стимулювання персоналу	1764925	2294403	529477,5
Фінансування інвестицій	1764925	2029664	264738,75
Реінжиніринг бізнесу	1764925	1766925	2000
Загальне збільшення доходу			1325693,75

Пропозиції зі зниження адміністративних витрат і витрат на збут

- скорочення витрат на відрядження;
- зменшення витрат на ремонтно-будівельні роботи в адміністративних будівлях;
- зменшення витрат на закупівлю дорогих меблів;
- скорочення кількості автомобілів, які обслуговують адміністративний персонал, на 1 авто;
- підвищення питомої ваги перевезень сировини та готової продукції залізничним транспортом замість авто, а також збільшення доставок з/д транспортом.

Для зменшення витрат на збут ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат» доцільно було б вдаватися до такого заходу, як зменшення витрат на вантажно-розвантажувальні роботи за рахунок впровадження засобів механізації і зменшення питомої ваги ручної праці.

Зміна витрат ПАТ «Вінницький олійножировий комбінат» при впровадженні запропонованих заходів, тис. грн.

Показник	2015 р.	2017 р.	Абсолютна зміна, тис. грн.
Раціоналізація виробництва	1376600	1238940	-137660
Автоматизація виробництва	18095	17190,25	-904,75
Скорочення кількості авто	18095	86,25	-18008,75
Перевезення з/д транспортом	18095	3600	-14495
Механізація вантажних робіт	37663	33896,7	-3766,3
Загальне зменшення витрат			-174834,8

Публікації за темою магістерської кваліфікаційної роботи:

Наукові статті у фахових виданнях України:

1. Безрученко І.В. Фінансове планування діяльності вітчизняних підприємств за показниками рентабельності [Текст] / І.Ю. Єпіфанова, І.В. Безрученко, Н.О. Паламарчук // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет;— Тернопіль - “Економічна думка”, 2016. – Том 23. – No 2. – С. 45-50. – ISSN 1993-0259.

Тези доповідей

1. Безрученко І.В. Рентабельність підприємства як основний показник ефективності його діяльності[Електронний ресурс] / І.В. Безрученко // Матеріали XLV Науково-технічної конференції факультету менеджменту. – Режим жоступу:

<http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2016/paper/view/280/133>.

Дякую за увагу!

